

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ
Βουλευτής Ανατολικής Αττικής – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 2026

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς : Υπουργείο Πολιτισμού

κ. Λ. Μενδώνη

Θέμα: Αίτημα εγγραφής του «Αχαρνικού Κισσού» στον Εθνικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σας διαβιβάζω αίτημα της ΑΜΚΕ «ΕΠΙΣΚΗΝΙΟΝ» και της κοινότητας κληρονομιάς του στοιχείου «Αχαρνικός Κισσός», καθόσον στις 9 Φεβρουαρίου 2026 υποβλήθηκε αίτηση για την εγγραφή των Καλών Πρακτικών που σχετίζονται με αυτόν στον Εθνικό Κατάλογο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού.

Ο Αχαρνικός Κισσός συνιστά διαχρονικό πολιτισμικό σύμβολο των Αχαρνών, τεκμηριωμένο σε αρχαίες πηγές και ζωντανό έως σήμερα μέσω ενός συνεκτικού πλέγματος εκπαιδευτικών, εικαστικών και κοινοτικών δράσεων. Οι δράσεις αυτές υλοποιούνται με την ενεργό συμμετοχή πολιτών, εκπαιδευτικών, πολιτιστικών συλλόγων και της τοπικής αυτοδιοίκησης, σε εναρμόνιση με τις αρχές της Σύμβασης του 2003 για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Καθώς το εν λόγω στοιχείο συνδέεται άρρηκτα με την ιστορική ταυτότητα και τη συλλογική μνήμη της τοπικής κοινωνίας των Αχαρνών, παρακαλούμε για την ενημέρωση σχετικά με την πορεία αξιολόγησης του αιτήματος και τις προβλεπόμενες ενέργειες του Υπουργείου.

Ο Βουλευτής

Γεώργιος Βλάχος

Ο Αχαρνικός Κισσός αποτελεί ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά σύμβολα της πολιτιστικής κληρονομιάς των Αχαρνών, με παρουσία που εκτείνεται από την αρχαιότητα έως τη νεότερη εποχή. Η σημασία του τεκμηριώνεται τόσο σε αρχαίες πηγές όσο και σε νεότερες επιστημονικές και λογοτεχνικές αναφορές. **Μέχρι τις ημέρες μας αναπτύσσεται ένα συνεκτικό και τεκμηριωμένο πλέγμα μέτρων διαφύλαξης, σε πλήρη εναρμόνιση με το πνεύμα και τις αρχές της Σύμβασης για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO, 2003).** Η τοπική κοινότητα λειτουργεί ως κοινότητα-φορέας του στοιχείου, με ενεργό συμμετοχή πολιτών, δημιουργών, εκπαιδευτικών και πολιτιστικών φορέων, οι οποίοι συμβάλλουν συστηματικά στην τεκμηρίωση, την έρευνα, την καλλιτεχνική αναδημιουργία, την εκπαιδευτική ένταξη και τη δημόσια προβολή του Αχαρνικού Κισσού

Ιδιαίτερη θέση στο πλαίσιο των μέτρων διαφύλαξης κατέχουν οι εικαστικές και εκπαιδευτικές δράσεις, μέσω των οποίων ο Αχαρνικός Κισσός αναδεικνύεται δημιουργικά σε εκθέσεις, καλλιτεχνικά εργαστήρια, σχολικά προγράμματα και διαγενεακές δραστηριότητες, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη βιωματική μετάδοση της γνώσης και στην ενίσχυση της συλλογικής μνήμης της τοπικής κοινότητας.

Οι καλές αυτές πρακτικές ενισχύουν τη διαχρονική μετάδοση της γνώσης και των συμβολισμών του,

καλλιεργούν το αίσθημα ταυτότητας και συνέχειας της κοινότητας και διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του στοιχείου ως ζώσας πολιτιστικής έκφρασης, ενταγμένης οργανικά στον σύγχρονο κοινωνικό και πολιτιστικό βίο των Αχαρνών.

ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΧΑΡΝΙΚΟ ΚΙΣΣΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ 1860 ΕΠΙΣΗΜΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ ΔΗΜΟΥ

Ο ΑΧΑΡΝΙΚΟΣ ΚΙΣΣΟΣ ΣΕ ΚΕΝΤΗΜΑ

19^{ου} αιώνα μ.Χ.

Ο ΑΧΑΡΝΙΚΟΣ ΚΙΣΣΟΣ ΣΤΗ ΝΥΦΙΚΉ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΦΟΡΕΣΙΑ ΤΩΝ ΑΧΑΡΝΩΝ

ritual. Through these performances, young Athenians were inscribed into a tradition that conflated piety with civic duty. To wear the ivy crown was, therefore, both to worship Dionysos and to embody the ideals of the Athenian state.”
(Kellogg, 2008, p. 137)

«Στα αστικά φεστιβάλ, η χρήση φυτικών συμβόλων —κυρίως του κισσού και της αμπέλου— δεν περιοριζόταν στη θρησκευτική έκφραση· είχε και πολιτικό χαρακτήρα. Το στεφάνι από κισσό συνέδεε τα μέλη του χορού με τον Διόνυσο, αλλά τα έδενε εξίσου με την ίδια την πόλη, η οποία οργάνωνε και επέβλεπε την τελετουργία. Μέσα από αυτές τις παραστάσεις, οι νέοι Αθηναίοι εντάσσονταν σε μια παράδοση που συνέπλεκε την ευσέβεια με το πολιτειακό καθήκον. Να φορά κανείς το στεφάνι από κισσό σήμαινε, συνεπώς, όχι μόνο να λατρεύει τον Διόνυσο, αλλά και να ενσαρκώνει τα ιδανικά της αθηναϊκής πολιτείας.»

Ιστορικό Τεκμήριο Τοπικής Ταυτότητας:

Ο Κισσός ως Επίσημο Έμβλημα του Δήμου Αχαρνών

Η σύνδεση του Αχαρνικού Κισσού με την πολιτιστική ταυτότητα του τόπου δεν είναι μόνο συμβολική ή λαϊκή – είναι **θεσμικά κατοχυρωμένη** από το 1860. Σύμφωνα με το Βασιλικό Διάταγμα της 20ής Μαρτίου 1860 (ΦΕΚ 15/20-3-1860), εγκρίθηκε ως επίσημη σφραγίδα του Δήμου Αχαρνών εκείνη που **φέρει "έν τῷ μέσῳ μὲν κλάδον κισσοῦ"**, περικλειόμενο από τη φράση «ΔΗΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ».

Η απεικόνιση του κισσού ως δημοτικού συμβόλου αποδεικνύει την ιστορική και πολιτισμική σημασία του φυτού, η οποία ξεπερνά τις λαϊκές παραδόσεις και εδραιώνεται σε επίσημα έγγραφα του ελληνικού κράτους.